ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของ ประชาชนในเทศบาลนครเชียงใหม่

(พ.ศ. 2545 – 2549)

ผู้เขียน

นางสาวปนัดดา บรรเลง

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัช

ตระการศิรินนท์

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

- 1. เพื่อศึกษาแนวทางและกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่โดย กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาคมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่ ต่อการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ในชุมชนของตนเอง
- 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ ประชาคม

ผู้สึกษาได้กำหนดสมมุติฐานไว้ว่า ประชาคม มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในระดับมาก

การศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คือ ประธานชุมชน กรรมการชุมชน (หรือผู้แทน) และคณะกรรมการชุมชน ที่อยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 140 คน จากชุมชนในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ 70 ชุมชน และใช้วิธีการสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ ปลัดเทศบาล หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ในสำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 10 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติแบบ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (มัชฌิมเลขคณิต) อาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล ผลการศึกษา สามารถสรปได้ดังนี้

แนวทางและกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยกระบวนการมี ส่วนร่วมของประชาชน เป็นแผนพัฒนาเทศบาลที่ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถผลักดันโครงการ ต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยเสนอแผนงานและโครงการของชุมชนต่อเทศบาลได้ โดยตรง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยกำหนดแนวทางและกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลไว้ใน

คู่มือปฏิบัติงานของกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา การที่ประชาชนนำเสนอโครงการต่างๆ ของแต่ละชุมชนที่มีสภาพปัญหา ที่แตกต่างกัน เป็นการสะท้อนปัญหาที่เสนอให้ภาครัฐ ได้รับทราบข้อมูลที่จะนำไปสู่กระบวนการ จัดทำแผน อย่างมีส่วนร่วม ระหว่างประชาชนกับภาครัฐ

ความคิดเห็นของประชาคมในเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนของตนเอง พบว่าประชาคมควรดำเนินงานโดยยึดหลักการระบบ ประชาธิปไตย และผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าพวกพ้อง รวมทั้งควรรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชน ประชาคมควรรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนใน ชุมชนที่สอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถผลักดันโครงการต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ประชาคมควรให้ความร่วมมือกับส่วนราชการในด้านการพัฒนา เป็นตัวแทนของประชาชนที่ทำ หน้าที่ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานราชการ ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกในชุมชนในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่บางส่วนยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี โดย กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจที่จะแก้ปัญหา ในชุมชนด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ยังคิดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ และภาครัฐ นอกจากนี้ยังมี ปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดด้านงบประมาณและมีการปฏิบัติงานที่ล่าช้ามีสายการบังคับบัญชาที่ ซับซ้อน ทำให้โครงการที่บรรจุในแผนไม่ได้รับการดำเนินการอย่างแท้จริง

จากสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ว่า ประชาคม มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาล 5 ปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน ดังกล่าวข้างต้น จึงยอมรับสมมติฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study TitleThe 5-Year Municipality Development Planning by Public

Participation in Chiang Mai Municipality (B.E.2545-2549)

Author Miss Panadda Banleng

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisor Assistant Professor Pairat Trakarnsirinont

ABSTRACT

The objectives of the study on "The 5-Year Municipality Development Planning by Public Participation in Chiang Mai Municipality (B.E.2545-2549) "were as follows:

- 1. To find out tendency and formulation processes for Chiang Mai municipal development plan through the process of public participation.
- To study opinions of the leaders and representative of community in Chiang Mai municipal area towards their participation in solving problems occurred in the community.
- 3. To study problems and obstacles derived from the operation of the leaders and representative of community participation process.

It was stated in the hypothesis of the study that the leaders and representatives of community played a vital role in the formulation of the 5-year municipal development plan at high level through the process of public participation.

Data were collected by distributing questionnaires to 140 people from 70 communities in Chiang Mai municipality including the leaders of communities, committees, and committee members. In addition, the interview of 10 persons – the Mayor of Chiang Mai Municipality, Municipal Clerk, Directors of Departments, and Supportive Municipal Development Plan Committee of Chiang Mai Municipal office was done in order to complete the data collection. Then, the statistics – percentage, and arithmetic mean compiling by SPSS program were applied in order to analyze all data. The summary of study results was presented as follows:

The tendency and the process of formulation for Chiang Mai municipal development plan through public participation process were plans encouraged people to strengthen their potential in pushing projects to be tangible achieved by proposing plans and projects for communities to the municipality in which the Ministry of the Interior has determined the approach and process for the municipal development planning in its work manual titled Planning process for Provincial Administrative Organization, Municipal, and Pattaya City. The proposal of each community which based on different problems reflected the existing problems proposed to government sector so that it could learn factual information which might lead to the coming formulation plan with the real mutual collaboration between civil and government sectors.

The opinion of Chiang Mai municipal area's the leaders and representatives of community towards participation in problem solving in various prospects within their own community was revealed that problem solving should be proceeded under the principle of democratic system and more public benefits than their adherents. The community problem solving should be opened for public opinion. The community should accept problems and its residents' need which conform with reality and be able to push projects to be implemented. Moreover, the community should collaborate with government sector in terms of development and be a representative of the residents to investigate government sector operation. The study showed that some of community members in Chiang Mai municipality have not yet understood their roles and responsibility

The problems and the obstacles in formulating 5-year plan for Chiang Mai Municipal development through public participation process found that great majority of the residents hardly pay attention for the community problem solving by themselves. They still expect that the problems are for the government sector and its units to solve. Furthermore, there still has been limitation of budget, slow operation, and overlapped line of command which caused the planned projects were not truly implemented.

According to the hypothesis stated that the leaders and representatives of community played at high level of participation in the formulation of the 5-year Municipal Development Plan through public participation process, the result of the study indicated this hypothesis was approved.